

ORDIN ADMINISTRATIE PUBLICA 1456/2020	<i>Vigoare</i>
Emitent: Ministerul Sanatatii Domenii: Igiena	M.O. 787/2020
Ordin pentru aprobarea Normelor de igiena din unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor	

M.Of.Nr.787 din 28 august 2020

[Sursa Act:Monitorul Oficial](#)

**ORDIN Nr.1456
pentru aprobarea Normelor de igiena din unitatile
pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna
si recreerea copiilor si tinerilor**

Vazând Referatul de aprobare al Directiei generale asistenta medicala, medicina de urgenta si programe de sanatate publica nr. NT 7.201 din 24.08.2020,

având în vedere prevederile art. 10 alin. (2) lit. g) din Legea [nr. 95/2006](#) privind reforma în domeniul sanatatii, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotarârea Guvernului [nr. 144/2010](#) privind organizarea si functionarea Ministerului Sanatatii, cu modificarile si completarile ulterioare,

ministrul sanatatii emite prezentul ordin.

Art. 1. - Se aproba Normele de igiena din unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor, prevazute în anexa care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 2. - Unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor, unitati publice sau private, denumite în continuare unitati, au obligatia sa duca la îndeplinire prevederile acestuia.

Art. 3. - Nerespectarea normelor de igiena din unitatile prevazute la art. 1 se constata conform competentelor si se sanctioneaza contraventional, conform legislatiei în vigoare, de catre personalul împuternicit de conducerea Ministerului Sanatatii.

Art. 4. - La data intrarii în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului sanatatii [nr. 1.955/1995](#) pentru aprobarea Normelor de igiena privind unitatile pentru ocrotirea, educarea si instruirea copiilor si tinerilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 bis din 22 martie 1996, cu modificarile ulterioare, se abroga.

Art. 5. - Prezentul ordin se publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sanatatii,
Horatiu Moldovan,
secretar de stat

Bucuresti, 25 august 2020.
Nr. 1.456.

ANEXA

NORME DE IGIENA
privind unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea,
odihna si recreerea copiilor si tinerilor

Capitolul I
Dispozitii generale

Art. 1. - În sensul prezentelor norme, urmatorii termeni si expresii se definesc astfel:

a) unitati pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor reprezinta crese, gradinite, scoli, licee, colegii, scoli profesionale, universitati, palatele si cluburile copiilor, cluburile sportive scolare, ateliere de creatie, servicii de îngrijire a copiilor pe timp de zi, cu sau fara semiinternat de tipul „after school”, „before school”, „baby-sitting”, „baby-parking”, centre de vacanta si alte unitati publice sau private autorizate pentru organizarea si desfasurare de activitati similare (de tipul centrelor educationale);

b) unitatile de învățământ sunt formate din unitatile de învățământ anteprescolar (crese), unitatile de învățământ prescolar (gradinite), unitati de învățământ scolar (scoli, licee, colegii, scoli profesionale) si unitati de învățământ universitar (universitati);

c) centre de vacanta reprezinta taberele scolare publice sau private sau orice unitate publica sau privata care organizeaza activitati similare centrelor de vacanta, respectiv activitati culturale, artistice, distractive, educative, turistice, sportive si de agrement pentru copii si tineri;

Art. 2. - În unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor se asigura conditii de igiena necesare apararii, pastrarii si promovarii starii de sanatate, dezvoltarii fizice si neuropsihice armonioase si prevenirii aparitiei unor îmbolnaviri.

Art. 3. - (1) În unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor se primesc în colectivitate numai copiii si tinerii care prezinta documente medicale care atesta starea lor de sanatate, astfel:

a) la înscrierea în unitatile de învățământ sunt necesare: adeverinta de înscriere în colectivitate eliberata de medicul de familie sau de medicul colectivitatii din care provine copilul, dovada de (re)vaccinare (carnet de vaccinari) si, dupa caz, fisa medicala de la unitatea frecventata anterior (în cazul copiilor care au frecventat o unitate cu cabinet medical propriu si se înscriu într-o unitate de învățământ cu cabinet medical scolar);

b) la intrarea în unitatile pentru odihna si recreerea copiilor si tinerilor (centre de vacanta) sunt necesare: avizul epidemiologic si dovada de vaccinare (antecedentele vaccinale), eliberate de medicul de familie/medicul colectivitatii/medicul scolar cu 24 de ore înainte de plecarea în aceste unitati sau cu 72 de ore, daca plecarea se face într-o zi de luni sau dupa sarbatori legale.

(2) Conducerea unitatilor de învățământ si organizatorii taberelor scolare/centrelor de vacanta au obligatia sa solicite parintilor sau reprezentantilor legali ai copilului prezentarea obligatorie a documentelor prevazute la alin. (1), pâna la începerea frecventarii colectivitatii.

(3) Unitatile de învățământ trebuie sa aiba în structura cabinet medical propriu, care sa respecte structura functionala prevazuta de legislatie, dotat conform normelor legale, în care asistenta medicala a copiilor si tinerilor se asigura conform normarii personalului medico-sanitar din

cabinetele medicale din gradinite, unitati scolare si universitare prevazuta de legislatia în vigoare. În mediul rural, acolo unde nu exista cabinete medicale si stomatologice în gradinite si scoli, pâna la constituirea acestora, asistenta medicala a copiilor si tinerilor se realizeaza prin medicii de familie/medicina generala si medicii stomatologi din localitatile respective sau din localitatile apropiate si asistentii medicali ai acestora, încadrati de catre unitatea administrativ-teritoriala. În unitatile de învățământ private cu personalitate juridica se asigura asistenta medicala a copiilor si tinerilor cu personal medical angajat, conform legislatiei în vigoare.

Art. 4. - (1) Amplasarea unitatilor pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor se face cu respectarea normelor privind protectia sanitara, prevazute în Ordinul ministrului sanatatii [nr. 119/2014](#) pentru aprobarea Normelor de igiena si sanatate publica privind mediul de viata al populatiei, cu modificarile si completarile ulterioare, în zone ferite de surse de poluare a atmosferei si de zgomote, în afara arterelor de mare circulatie - având orientarea ferestrelor salilor de grupa sau de clasa, ale amfiteatrelor si ale dormitoarelor spre sud, sud-est, sud-vest, est sau vest, în functie de zonele climatice. Între cladirea unitatii si accesul în curtea acesteia este prevazut un spatiu verde (cu latimea de minimum 25 de metri), cu rol si în reducerea influentei zgomotului stradal.

(2) Orice modificare de structura a spatiilor din unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor se va efectua numai cu notificarea prealabila a directiei de sanatate publica judetene sau, dupa caz, a municipiului Bucuresti.

(3) Se interzice schimbarea destinatiei încaperilor din aceste unitati fara aprobarea directiei de sanatate publica judetene sau, dupa caz, a municipiului Bucuresti.

(4) Terenul aferent unitatilor pentru educarea, odihna, instruirea si recreerea copiilor si tinerilor trebuie sa permita desfasurarea în aer liber a activitatilor recreative si sportive a copiilor si tinerilor, asigurând pentru aceasta:

- a) minimum 5-10 mp pentru un copil anteprescolar sau prescolar;
- b) între 5 si 50 mp pentru un elev/copil, pe schimb (cursuri de dimineata si cursuri de dupa-amiaza), în functie de factorii geografici, de mediu (urban, rural) si de specificul unitatii (cu sau fara internat si cantina);
- c) amenajarea terenului astfel încât sa împiedice baltirea apei pluviale;
- d) amenajarea spatiilor pentru joc sau practicarea activitatilor fizice conform grupelor de vârstă;
- e) la distanta legala (10 m) de fosele septice sau alte pericole potientiale pentru sanatatea si securitatea copiilor si tinerilor.

(5) Unitatile administrativ-teritoriale au obligatia de a asigura si amenaja cladirile, spatiile, terenul, precum si circuitele functionale aferente unitatilor publice pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor conform prezentelor norme.

(6) Ministerele cu retea proprie de unitati pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor au obligatia de a asigura si amenaja cladirile, spatiile, terenul, precum si circuitele functionale aferente unitatilor din subordine, necesare desfasurarii activitatilor conform prezentelor norme.

(7) Este interzisa functionarea unitatilor pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor fara gard împrejmuitor al terenului aferent.

(8) Gradinitele care functioneaza în incinta unor unitati scolare au cai de acces separate, spatii de joaca separate si sunt despartite printr-un gard împrejmuitor fata de curtea destinata elevilor.

(9) În incinta unitatilor pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor, precum si pe strada de acces al

elevilor în aceste unitati (pe o raza de 500 m) este interzisa comercializarea sau expunerea spre vânzare a bauturilor alcoolice, bauturilor energizante, produselor de tutun, cafea, substantelor psihoactive, alimentelor nerecomandate si a altor produse interzise minorilor conform legislatiei în vigoare.

Art. 5. - (1) Unitatile pentru anteprescolari (crese) si prescolari (gradinite) sunt prevazute cu încaperi pentru triajul epidemiologic zilnic, situate cât mai aproape de accesul în unitate (filtre în crese si cabinete medicale în gradinite) si vestiare amenajate la fiecare nivel al cladirii, iluminate si ventilate corespunzator, dimensionate astfel încât sa se evite aglomerarea la orele de vârf (primirea si plecarea copiilor).

(2) În gradinitele în care se organizeaza grupe de educatie anteprescolara si în crese cuplate cu gradinite, personalul de educatie are obligatia sa supravegheze cu atentie sporita desfasurarea activitatilor copiilor pentru evitarea riscului de accidentare a acestora.

(3) Cresele si unitatile de învățământ prescolar, cu program prelungit, nu se cupleaza cu unitati scolare de alt nivel sau cu institutii de alt profil. Cresele pot fi cuplate numai cu unitatile de învățământ prescolar cu program prelungit.

(4) În unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor vor fi asigurate circuite separate pentru copii si tineri fata de cele pentru activitatile administrativ-gospodaresti.

(5) Pentru copiii si tinerii care sunt depistati sau suspecti de boli transmisibile în perioada în care se afla în unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor se asigura izolarea asistata a acestora (în cabinetul medical sau izolator) pâna la preluarea lor de catre parinti, reprezentantul legal, personalul de îngrijire sau serviciul de ambulanta judetean sau al municipiului Bucuresti, dupa caz. Revenirea în crese si gradinite dupa o perioada de absenta mai mare de 3 zile consecutive, din motive medicale, se va face numai pe baza avizului epidemiologic eliberat de medicul de familie sau, dupa caz, de catre medicul curant, cu informarea personalului medico-sanitar de colectivitate si predarea adeverintei/avizului la cabinetul medical scolar.

(6) În unitatile cu cazare pentru elevi si studenti (internate scolare si camine studentesti) se asigura spatii de dormit, spatii pentru studiul individual, spatii pentru activitati cultural-educative si sportive, spatii/dulapuri pentru pastrarea îmbracamintii si a obiectelor personale; în unitatile cu cazare pentru studenti se vor asigura si oficii pentru prepararea hranei la fiecare etaj si spatiu pentru spalatorie.

(7) În internatele scolare si în caminele studentesti cazarea se va face separat pe sexe. Dupa caz, în caminele studentesti, cazarea studentilor familisti se poate face în camine studentesti pentru familisti.

(8) Se interzice functionarea claselor sau a salilor de grupa în internatele scolare.

(9) Prin exceptie de la prevederile alin. (8), este permisa functionarea claselor sau a salilor de grupa în cladirile internatelor scolare în situatii exceptionale, dar numai cu acces separat fata de internat si în baza autorizatiei emise de directia de sanatate publica judeteana sau a municipiului Bucuresti.

(10) În unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor, dotarea cu mobilier va respecta caracteristicile tehnice conforme cu vârsta copiilor si tinerilor, precum si destinatia acestuia.

Art. 6. - (1) Numarul maxim de copii admisi la o grupa în unitatile de anteprescolari, prescolari sau într-o clasa pentru elevi se stabileste în functie de normele specifice de cubaj si de particularitatile tipului de unitate, în conformitate cu legislatia în vigoare, cu recomandarea de maximum 10 anteprescolari/grupa în crese si în alte servicii de educatie timpurie anteprescolara, 20 de prescolari/grupa în gradinite, 25 de

elevi/clasa în ciclul primar și 30 de elevi/clasa în ciclul gimnazial, învățământ liceal și profesional.

(2) Unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor au obligația să respecte toate reglementările legislației în vigoare, privind persoanele cu dizabilități care frecventează învățământul de masă.

Art. 7. - (1) Dimensionarea, amplasarea și adaptarea instalațiilor sanitare se realizează în raport cu vârsta și numărul copiilor și tinerilor.

(2) Grupurile sanitare pentru copii și tineri sunt separate de cele pentru personal și sunt repartizate proporțional la fiecare palier. În unitățile pentru elevi și studenți, grupurile sanitare destinate acestora sunt separate pe sexe, inclusiv grupurile sanitare de la vestiarele salilor de educație fizică. Vestibulul grupurilor sanitare este amenajat cu chiuveta - lavoar cu apă rece și caldă cu săpun lichid, prosop de hârtie, cosuri de gunoi cu capac, pedala și sac menajer. Fiecare toaletă este dotată cu hârtie igienică și cos de gunoi cu capac, pedala și sac menajer.

(3) În vestibulul grupurilor sanitare, în ateliere școlare, în laboratoare (fizică, chimie, alimentație publică din cadrul școlilor de profil), în antreul salilor de mese, precum și în vestibulul grupurilor sanitare din cadrul salilor de educație fizică/salilor de gimnastică școlare se amenajează chiuvete - lavoare, cu săpun lichid sau solid și prosoape de hârtie sau dispozitiv electric de uscare a mâinilor.

(4) În spațiile de recreație, interioare sau exterioare, se amenajează surse de apă potabilă cu jet ascendent sau se amplasează recipiente - dozatoare de apă potabilă prevăzute cu pahare de unică folosință.

(5) Racordarea la rețeaua de apă potabilă și canalizare în unitățile pentru ocrotirea, educația, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor este obligatorie.

(6) În cazul în care nu se poate asigura alimentarea cu apă potabilă în regim permanent sau sursa de apă este necorespunzătoare se acceptă temporar utilizarea de recipiente - dozatoare de apă potabilă, prevăzute cu pahare de unică folosință. Pentru spălarea mâinilor se vor amenaja temporar spalatoare provizorii, pentru o perioadă de maximum 90 de zile, formate din bazin cu robinet (cu o capacitate de 5-10 litri) și chiuveta cu scurgere la fosa vidanjabilă.

(7) În lipsa unor sisteme publice de canalizare accesibile, autoritățile publice locale și unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor sunt obligate să își prevadă instalații proprii pentru colectarea, tratarea și evacuarea reziduurilor fecaloid-menajere și a apelor uzate sau fose septice vidanjabile, care se execută și se exploatează astfel încât să prevină accidentarea copiilor și să nu producă poluarea solului, a apelor și a aerului.

(8) Fosele septice sunt menținute în permanentă stare de funcționare și igienizare, evitându-se depășirea capacității. Distanța minimă a acestor instalații, respectiv fose septice, va fi de 10 m de cea mai apropiată clădire a unităților pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor. Fosele septice vor fi în aval de acestea și vor fi împrejmuite corespunzător pentru a nu fi un pericol de accidentare pentru copii. Pentru reziduurile menajere solide se amenajează ghele impermeabilizate și împrejmuite cu gard racordate la hidrant și sifon de scurgere, situate la minimum 10 m de blocul alimentară. Igienizarea și dezinfectarea ghelelor se va face zilnic și ori de câte ori este nevoie, iar a recipientelor, după fiecare evacuare.

(9) Colectarea, depozitarea, transportul și neutralizarea, după caz, a deșeurilor menajere și a celor periculoase provenite din activitatea medicală se fac conform prevederilor legale în vigoare.

(10) Instalațiile interioare de distribuție a apei potabile și de evacuare a reziduurilor lichide, sifoanele de pardoseală și obiectele sanitare sunt menținute în permanentă stare de funcționare și curățenie și sunt dezinfectate zilnic cu produse biocide, avizate/autorizate, conform

prevederilor legale în vigoare, respectându-se recomandările producătorului.

(11) Pentru efectuarea curăteniei și dezinfectiei prin stergere a grupurilor sanitare sunt utilizate 4 stergătoare/lavete de culori diferite, stabilite prin proceduri interne, privind efectuarea dezinfectiei grupurilor sanitare: una pentru mânerul ușilor cabinelor closetelor și pentru mânerul lantului de tras apă din rezervor/bazinul WC, a doua pentru peretii și ușa cabinei, a treia pentru colacul vaselor closetelor și a patra pentru podeaua acestora. Stergătoarele vor fi spalate, dezinfectate zilnic, individual, într-un lavoar destinat acestui scop din oficiul de curătenie și înlocuite periodic/la nevoie. Personalul care efectuează operațiunile curente de curătenie și dezinfectie va urma cursurile de însușire a notiunilor fundamentale de igienă, cu respectarea legislației în vigoare.

(12) Orice lucrări de transformare, suplimentare și/sau reducere a rețelei de apă, canalizare și instalații sanitare se efectuează numai cu notificarea și autorizarea de către direcțiile de sănătate publică județene sau a municipiului București.

(13) Autoritățile administrației publice locale, producătorii/distribuitorii de apă și conducerea unităților pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor sunt obligate să rezolve cu maximum de operativitate toate defectiunile aparute în rețeaua de apă-canalizare.

Art. 8. - (1) Dotarea cu mobilier se face corespunzător vârstei și dezvoltării fizice sau dizabilității copiilor și tinerilor, având în vedere numărul acestora, caracterul activității și destinația încăperilor. În unitățile de învățământ unde activitatea elevilor se desfășoară în două schimburi/ture mobilierul școlar (pupitru și scaun) va fi astfel conceput încât să fie ușor de reglat în funcție de înălțimea elevilor.

(2) Conducerea unităților pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor are obligația de a repara imediat orice defectiuni ale mobilierului.

(3) În unitățile pentru ocrotirea, educarea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor nu se admite utilizarea paturilor pliante din material textil. Paturile sunt strict individualizate.

(4) Se permite utilizarea paturilor suprapuse în internate școlare și camere studentești numai dacă se îndeplinesc cubajele specifice tipului de colectivitate și dacă patul de deasupra este prevăzut cu sistem de siguranță pentru prevenirea accidentelor.

(5) Se interzice folosirea în laboratoare sau ateliere școlare a taburetelor cu suprafața de sedere metalică.

(6) Se interzice folosirea scaunelor fără spătar în salile de grupă/clasă.

(7) În unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor se recomandă scaune cu sezutul din alt material decât cel textil, ușor de curățat și dezinfectat (de exemplu, piele ecologică). Se interzice folosirea pernutelor pe scaunul prescolarilor și elevilor, a huselor din material textil pentru protejarea mobilierului școlar sau a scaunului tapitat din material textil.

(8) Tabla școlară va fi orientată astfel încât razele solare să nu cadă perpendicular pe suprafața acesteia; suprafața tablei școlare să fie netedă, mată, să nu producă reflexii; tabla va fi prevăzută cu jgheab de colectare a prafului de cretă, după caz, curățarea se va realiza în regim umed sau uscat pentru unele table de scris cu marker, conform recomandărilor producătorului.

Art. 9. - Pentru prevenirea îmbolnăvirilor cauzate de disconfortul termic, îndeosebi în sezonul rece, în unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor se asigură următoarele condiții ale regimului de încălzire:

a) oscilațiile de temperatură din interiorul încăperilor nu trebuie să depășească 2°C pe perioada în care copiii și tinerii se află în încăperile

respective;

b) diferentele dintre temperatura încăperilor destinate activității sau odihnei copiilor și cea a anexelor (coridoare, vestiare s.a.) să nu depășească 2°C pentru unitățile de anteprescolari și prescolari și 3°C pentru unitățile școlare și de învățământ superior;

c) sistemele de încălzire utilizate nu trebuie să permită degajarea de substanțe toxice în încăperi. Pentru evitarea unor accidente prin intoxicare cu fum/monoxid de carbon se interzice, în toate unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor, utilizarea pentru încălzire a sobelor metalice, sobelor de teracota și folosirea carbunilor. Temperatura suprafeței de încălzire nu trebuie să depășească 70-80°C pentru a nu se scdea umiditatea relativă sub 30%;

d) corpurile de încălzire centrală vor fi prevăzute cu grilaje de protecție pentru evitarea accidentelor;

e) prin excepție de la prevederile lit. c), în unitățile de ocrotire, educare, instruire, odihna și recreere a copiilor și tinerilor, pentru care montarea centralei termice nu este posibilă, pentru evitarea accidentelor prin arsuri, în dreptul ușilor sobelor se montează paravane protectoare din materiale ignifuge, iar supravegherea acestora se face de către personal cu atribuții specifice;

f) în anotimpul cald, pentru evitarea supraîncălzirii încăperilor se folosesc mijloace de reducere a însoririi directe și mijloace sau metode de intensificare a ventilației. Se permite montarea aparatelor pentru aer condiționat în salile de grupă/clasă sau pe holurile de acces cu condiția ca acestea să nu pună în pericol starea de sănătate a copiilor/tinerilor;

g) în dormitoare, săli de grupă și de clasă, săli de gimnastică și laboratoare se asigură pardoseli din materiale izoterme, nontoxice și nonalergice, ușor lavabile și dezinfectabile pentru a permite spălarea acestora conform programului de curățenie.

Se interzice folosirea motorinei la salubritatea pardoselii;

h) încăperile pentru depozitarea olitelor din unitățile de anteprescolari sunt prevăzute cu grătare confecționate din material ușor lavabil și care să permită dezinfectia;

i) pardoselile bailor și dusurilor din unitățile pentru anteprescolari și prescolari sunt acoperite cu materiale antiderapante, pentru prevenirea accidentării copiilor, să fie lavabile și dezinfectabile;

j) în vestiarele din unitățile pentru anteprescolari și prescolari se asigură paviment acoperit cu materiale izoterme, nontoxice și nonalergice, ușor lavabile și dezinfectabile.

Art. 10. - (1) Toate încăperile destinate copiilor și tinerilor sunt prevăzute cu ventilație naturală. Mijloacele de ventilație trebuie să asigure o înprospătare a aerului de cel puțin 1,5 schimburi de aer pe ora în încăperile de grupă din unitățile pentru anteprescolari și prescolari, 3 schimburi pe ora în salile de clasă și de cursuri pentru elevi și studenți și 5 schimburi pe ora în grupurile sanitare. Eficiența ventilației se apreciază prin metode de laborator.

(2) Viteza curenților de aer din încăperile destinate copiilor și tinerilor nu va depăși 0,3 m/s.

(3) Ventilația prin deschiderea ferestrei se realizează în așa fel încât să se evite disconfortul termic și să asigure înlăturarea continuă a aerului viciat.

(4) Pentru asigurarea unei ventilații naturale permanente, oberlihturile au o suprafață totală de cel puțin 1/50 din suprafața încăperii; sensul de deschidere a acestora este spre interior și în sus.

(5) Încăperile destinate copiilor și tinerilor se ventilează în pauzele din timpul programelor de activitate prin deschiderea ferestrelor. În aceste perioade copiii și tinerii parasesc obligatoriu încăperea.

(6) Aerisirea dormitoarelor și a salilor de mese se efectuează în perioadele în care copiii nu se află în aceste încăperi.

(7) La calcularea cubajului, în încăperile destinate pentru copii și tineri nu se ia în calcul o valoare a înălțimii mai mare de 3 m, cu

exceptia salilor de educatie fizica.

(8) Pentru prevenirea accidentelor prin cadere ale copiilor, de la nivelul incaperilor situate la etaj, conducerile unitatilor vor lua obligatoriu masurile de protectie necesare la ferestre, casa scarii si oriunde este necesar.

(9) Folosirea aparatelor de aer conditionat/altor sisteme de ventilatie sau climatizare se face cu respectarea stricta a parametrilor de microclimat (curenti de aer, temperatura, nivel de zgomot, frecventa de igienizare a filtrelor cu respectarea recomandarilor producatorului, precum si pozitionarea acestora).

Art. 11. - (1) În incaperile destinate activitatii copiilor si tinerilor se asigura un iluminat natural direct, cu un raport luminos (raportul dintre suprafata ferestrelor si suprafata pardoselii) de 1/4-1/5, iar în cele pentru odihna de 1/6-1/8. În salile de desen si în ateliere raportul luminos este de 1/3.

(2) La locul de activitate se asigura primirea luminii din partea stânga. Se evita reducerea iluminatului natural prin obstacole exterioare, perdele, jaluzele interioare, flori în exces sau prin culori închise folosite la zugravirea interioarelor.

(3) Se utilizeaza iluminatul local artificial oriunde este necesar, în functie de specificul si dificultatea sarcinii vizuale, precum tabla, locul de lucru în ateliere, salile de lectura, salile de desen s.a.

(4) Iluminatul artificial trebuie sa asigure o iluminare uniforma a spatiilor în care se desfasoara activitatea, sa evite efectele de pâlpâire, stroboscopic, de stralucire si/sau de modificare a culorilor. În acest scop, pentru iluminatul fluorescent, la fiecare corp de iluminat se utilizeaza tuburi de cel puțin doua culori diferite, prevazute cu grile protectoare pentru evitarea accidentelor.

(5) În exploatarea sistemelor de iluminat se respecta recomandarile producatorului, precum si prevederile normativelor în vigoare referitoare la verificarea instalatiilor electrice si la înlocuirea lampilor uzate, curatarea periodica a echipamentului de iluminat si a suprafetelor reflectorizante din încapere (geamuri, pereti, tavan).

Art. 12. - Nivelul de zgomot acustic-echivalent continuu L_{eq} , în incaperile pentru activitatea teoretica a copiilor si tinerilor, nu trebuie sa depaseasca 35 dB (A), curba de zgomot 30.

Art. 13. - (1) Jucariile si materialele didactice utilizate în unitatile pentru copii si tineri se depoziteaza în anexe special amenajate pentru acest scop. Jucariile si materialele didactice utilizate trebuie sa fie confectionate din materiale, forme si dimensiuni care sa nu constituie un risc pentru sanatatea si siguranta acestora si sa permita curatarea si dezinfectarea lor periodica si la nevoie. Fiecare grupa are jucarii separate. Se asigura un numar corespunzator de jucarii si materiale didactice, adaptate cerintelor dezvoltarii neuropsihice si specificului activitatilor. Se interzic jucariile din material textil.

(2) Jucariile si materialele didactice deteriorate se scot din folosinta.

(3) Jucariile se spala si se dezinfecteaza periodic, cel puțin o data/luna în cursul anului scolar, dupa fiecare vacanta scolara sau ori de câte ori este nevoie.

(4) Sticlaria, instrumentele si materialele didactice, dupa caz, utilizate în unitatile de ocrotire, educare, instruire, odihna si recreere, în cadrul activitatilor practice si de laborator, se spala si se dezinfecteaza dupa fiecare întrebuintare. Este interzisa participarea elevilor si studentilor la aceste operatiuni.

Art. 14. - (1) Unitatile care asigura cazare pentru copii si tineri sunt prevazute cu spatii, aparatura si mijloace pentru colectarea, dezinfectarea/dezinsectia, spalarea, fierberea, uscarea, calcarea si distribuirea rufelor sau contracteaza aceste tipuri de servicii cu firme specializate. Se asigura spatii pentru depozitarea rufelor cu respectarea obligatorie a circuitelor separate pentru rufaria curata si cea murdara.

(2) Pentru uscarea si calcarea lenjeriei personale de catre elevi si studenti în internate se asigura spatiile necesare pentru aceste activitati. Schimbarea lenjeriei individuale de pat se face saptamânal si ori de câte ori este necesar.

(3) La spalarea rufelor si lenjeriei se respecta urmatoarele faze: debarasarea eventuala de materii fecale, spalare, dezinfectie chimica sau termochimica (10 minute la 70°C sau minimum 1 minut la 80°C, dupa caz) si limpezire. Calcarea lenjeriei de corp, de pat si a fetelor de masa este obligatorie, cu fier de calcat/statie de calcat cu abur la 130°C.

Art. 15. - (1) Unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor sunt dotate si aprovizionate permanent cu ustensile, materiale si produse biocide avizate/autorizate de Comisia Nationala de Produse Biocide sau alte institutii abilitate în acest sens, necesare pentru întretinerea curateniei si efectuarea operatiunilor de dezinfectie. Aceste ustensile, substante si materiale se pastreaza în oficii de curatenie prevazute cu lavoar cu apa calda si rece, ventilatie naturala si amenajate cu pardoseala lavabila. Lavetele utilizate la curatenie se vor înlocui periodic sau la nevoie. Ustensilele folosite la efectuarea curateniei vor fi inscriptionate/etichetate conform destinatiei acestora, respectiv sali de clasa, holuri, sali de mese, bucatarie, grupuri sanitare si alte spatii destinate procesului de învătamânt, respectând codul UE al culorilor materialelor de curatenie. Cabinetele medicale/stomatologice vor avea ustensile si materiale de curatenie special destinate acestora.

(2) În unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor si tinerilor dezinsectia periodica se va face la 3 luni, iar deratizarea periodica se va face la intervale de maximum 6 luni sau ori de câte ori este nevoie; între operatiunile periodice se vor aplica proceduri de dezinsectie si deratizare curente, de întretinere, în functie de prezenta vectorilor. Pentru efectuarea acestor operatiuni unitatea încheie contracte de prestari de servicii cu firme autorizate în domeniul dezinsectiei si deratizarii.

(3) Se asigura grupuri sanitare si vestiare, cu dulapuri separate pentru pastrarea îmbracamintei si, respectiv, a echipamentului de protectie a personalului de îngrijire, a personalului educativ din unitatile de copii anteprescolari, prescolari, a personalului blocului alimentar, precum si pentru personalul de îngrijire din blocul alimentar si spalatorii din toate unitatile de învătamânt.

(4) Se asigura permanent materialele necesare igienei personale la grupurile sanitare din unitate, corespunzator numarului de copii si tineri, respectiv hârtie igienica, apa calda, sapun lichid, prosoape de hârtie de unica folosinta.

(5) Autoritatile administratiei publice locale si conducerea unitatilor pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor iau masurile necesare pentru conservarea integritatii cladirilor în scopul evitarii riscului de accidente, inclusiv în caz de seism, precum si a integritatii pavimentelor, a tâmplariei si mobilierului, pentru a preveni accidentarea copiilor si tinerilor.

Art. 16. - (1) Regimul de activitate si de odihna în unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor este asigurat în concordanta cu particularitatile de vârsta ale curbei fiziologice, capacitatea de efort din cursul unei ore, zile, saptamâni, semestru si an de învătamânt. În dozarea solicitarilor se are în vedere evitarea eforturilor crescute la începutul si sfârșitul perioadelor de timp mentionate. În crese, gradinite cu program saptamânal, continutul regimului de viata este astfel organizat încât sa stimuleze dezvoltarea corespunzatoare a motricitatii, a functiilor de cunoastere, a vorbirii si a comportamentului social.

(2) În unitatile de prescolari si scolari se va urmari desfasurarea activitatii în conditiile unui regim de activitate si de odihna corespunzator capacitatii de efort a diferitelor grupe de vârsta conform

anexei nr. 1 la prezentele norme.

(3) Asezarea copiilor în banci se face în funcție de înalțime și tulburări vizuale sau tulburări auditive necorectate cu dispozitive medicale specifice.

(4) Anteprescolarii, prescolarii și elevii din învățământul primar (clasa pregătitoare și clasele I-IV) și elevii din clasele a VIII-a și a XII-a au activitate educativă/cursuri numai dimineața.

(5) Întocmirea orarelor și repartizarea zilnică, săptămânală, semestrială și anuală a solicitărilor cuprinse în programele diferitelor discipline se fac conform prevederilor prevăzute în anexa nr. 1 la prezentele norme.

Art. 17. - (1) În unitățile de învățământ preuniversitar alimentația se face cu respectarea prevederilor Legii [nr. 123/2008](#) pentru o alimentație sănătoasă în unitățile de învățământ preuniversitar și ale Ordinului ministrului sănătății publice [nr. 1.563/2008](#) pentru aprobarea Listei alimentelor nerecomandate prescolarilor și școlărilor și a principiilor care stau la baza unei alimentații sănătoase pentru copii și adolescenți.

(2) Copiii/Tinerii cu diferite alergii/intoleranțe alimentare sau boli cronice care necesită regimuri alimentare speciale (de exemplu, diabetul zaharat) vor prezenta unității de învățământ și cabinetului medical școlar recomandările pentru meniul personalizat, întocmite de medicul de specialitate care are în evidență copilul/tânărul, în colaborare cu specialistul în nutriție-dietetică. Unitatea de învățământ va asigura aprovizionarea cu alimentele necesare pregătirii acestor meniuri personalizate. Personalul din bucătărie va fi instruit prin cursuri de către specialiști în nutriție-dietetică.

(3) Nu este permisă introducerea în unitatea de învățământ a altor alimente în afara celor achiziționate de aceasta.

Art. 18. - (1) Pentru asistenta medicală preventivă, curativă și de urgență, în unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor se asigură următoarele spații:

a) cabinet medical școlar - în fiecare locație a unităților pentru ocrotirea, educarea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor este necesar să existe un cabinet medical autorizat și organizat conform prevederilor legale pentru asigurarea asistenței medicale a prescolarilor, elevilor din unitățile de învățământ preuniversitar și studenților din instituțiile de învățământ superior pentru menținerea stării de sănătate a colectivităților și pentru promovarea unui stil de viață sănătos. În mod excepțional, în grădinițele cu program normal/prelungit care nu au mai mult de 150 de prescolari înscriși și nici grupe de anteprescolari pot fi autorizate cabinete medicale în care o singură încăpere să îndeplinească rolul de cabinet de consultații și sala de tratament, dacă acea încăpere îndeplinește cumulativ următoarele condiții: are cel puțin 12 m², este situată în apropierea căii de acces în unitate, este iluminată și ventilată corespunzător, natural și artificial, pavimentul și pereții sunt ușor dezinfectabili, iar dotările sunt conform baremului;

b) izolator - în creșe, grădinițe cu program prelungit și săptămânal, internate școlare, centre de vacanță și tematice, pentru cel puțin 1% din numărul copiilor și tinerilor din aceste unități, dar nu mai puțin de două paturi, cu dimensiuni corespunzătoare vârstei. Izolatorul din unitățile menționate în acest paragraf va respecta condițiile igienice prevăzute de legislația referitoare la izolarea cazurilor din secțiile de pediatrie, cu modificările și actualizările ulterioare, astfel:

- pentru copii anteprescolari, 1- 3 ani, suprafața utilă/pat în izolator va fi de minimum 4-5 m²;

- pentru copii prescolari (3-6 ani), suprafața utilă/pat în izolator va fi de minimum 6 m², iar pereții izolatorului orientați spre postul asistentului medical va fi parțial vitrat securizat;

- pentru copiii mai mari de 6 ani și tineri, suprafața utilă/pat în izolator/infirmierie va fi de minimum 7 m²;

- izolatorul va fi obligatoriu într-o încăpere iluminată natural

corespunzator;

- distanta dintre doua paturi nu va fi mai mica de 0,70 m;

- izolatorul va fi dotat cu o chiuveta cu apa calda/rece, sapun lichid dezinfectant, prosoape de hârtie de unica folosinta.

(2) Cabinetele medicale din unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea sunt dotate conform ordinului ministrului educatiei si cercetarii si al ministrului sanatatii care reglementeaza acordarea asistentei medicale în unitatile de învățământ.

(3) Curatenia si dezinfectia cabinetului medical din unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor, aprovizionarea cu materiale de curatenie si dezinfectie, precum si asigurarea întretinerii si a bunei functionari a cabinetului revin conducerii unitatilor respective.

(4) Colectarea, depozitarea si îndepartarea reziduurilor periculoase rezultate din activitatea medicala se fac conform legislatiei în vigoare.

(5) Cabinetele medicale si izolatoarele trebuie sa fie prevazute cu apa curenta calda si rece. Personalul medico-sanitar poarta obligatoriu echipament de protectie de culoare deschisa.

(6) Asistenta medicala preventiva si curativa în unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor se asigura prin cabinetele medicale organizate si autorizate conform legislatiei în vigoare.

Art. 19. - Pentru promovarea si mentinerea starii de sanatate a copiilor si tinerilor, în unitatile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor se respecta prevederile legale pentru asigurarea asistentei medicale a prescolarilor, elevilor din unitatile de învățământ preuniversitar si studentilor din institutiile de învățământ superior pentru mentinerea starii de sanatate a colectivitatilor si pentru promovarea unui stil de viata sanatos.

Art. 20. - Conducerea unitatilor pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor ia toate masurile pentru mentinerea starii de igiena si confort în unitate, având în vedere:

a) întretinerea igienica permanenta a terenului, locatiilor, instalatiilor si mobilierului;

b) maturarea umeda sau aspirarea mecanica a prafului, zilnic sau ori de câte ori este nevoie, precum si dezinfectia periodica si dupa necesitate a mobilierului si a jucariilor;

c) întretinerea permanenta a starii de curatenie generala si a grupurilor sanitare din unitati prin dotarea si utilizarea corespunzatoare a materialelor de curatenie generala, de igiena individuala si a substantelor dezinfectante, prin spalare si dezinfectare zilnica si la necesitate, asigurarea permanenta a apei calde pentru curatenie;

d) întretinerea starii permanente de curatenie în spatiile de învățământ, de desfasurare a activitatilor educative/sportive, în blocul alimentar, în spalatorie si în spatiile exterioare cladirii unitatilor pentru copii si tineri;

e) asigurarea dezinsectiei si deratizarii încaperilor si a anexelor, periodic si ori de câte ori este necesar, pentru prevenirea aparitiei insectelor si a rozatoarelor;

f) asigurarea colectarii, depozitarii si transportului reziduurilor potrivit prevederilor legislatiei în vigoare. Platformele pentru colectarea reziduurilor se amplaseaza la distanta de minimum 10 m de cladirea unitatii, amenajate conform legislatiei în vigoare;

g) asigurarea curateniei generale, a dezinfectiei mobilierului si a pavimentelor, saptamânal, în unitatile de anteprescolari si prescolari, iar în unitatile si internatele scolare, în unitatile de învățământ superior si caminele studentesti, înainte de reluarea activitatii dupa vacantele scolare/studentesti si ori de câte ori este nevoie.

Capitolul II

Norme specifice diferitelor tipuri de unitati pentru copii si tineri

Art. 21. - În unitatile pentru copii anteprescolari (crese) se asigura obligatoriu:

a) în dormitoare cubajul minim de aer de 6 mc pentru un copil, iar în spatiul de joaca din salile de grupa cubajul minim de aer de 5 mc pentru un copil;

b) microclimatul din salile de grupa si din dormitoare având o temperatura de 22-24°C, o umiditate relativa de 40-60% si o viteza a curentilor de aer de 0,1-0,3 m/s;

c) iluminatul artificial în camerele de primire de 300 lucsi, iar în salile de grupa de 200 lucsi;

d) amplasarea prizelor si întrerupatoarelor electrice mai sus decât posibilitatea de atingere a copiilor si dotate cu sisteme de protectie;

e) urmatoarele obiecte sanitare: o cadita cu scurgere la retea de canalizare pentru maximum 10 copii, o chiuveta pentru maximum 5 copii, un scaun WC pentru maximum 10 copii si un dus flexibil (mobil) pentru maximum 10 copii, conform prevederilor cuprinse în anexa nr. 2 la prezentele norme;

f) olite individuale pentru copiii sub 2 ani, care se utilizeaza numai dupa ce sunt spalate si dezinfectate, pentru evitarea riscului aparitiei unor boli transmisibile, precum si caditele pentru îmbaiere si masutele pentru înfasat;

g) spatiu pentru schimbat scutecele dotat cu masa pentru înfasat/schimbat si chiuveta racordata la apa calda si rece;

h) pentru personal o cabina WC si o chiuveta pentru 40 de persoane, precum si un dus flexibil pentru 10 persoane, în conformitate cu reglementarile în vigoare;

i) amplasarea paturilor în dormitoare la o distanta de minimum 1 m fata de peretii exteriori, iar intervalele între rânduri de 0,75-1 m;

j) cazarmamentul adecvat vârstei copiilor, respectiv saltea, pled, musama de protectie, 2-3 schimburi de pat si de lenjerie pentru fiecare copil;

k) amplasarea salilor de grupa pentru copiii de 1-2 ani si a grupelor de gradinita cu grupe de vârsta mici la parterul cladirii;

l) dotarea corespunzatoare a salii de joc (tarcuri, jucarii, tobogane etc.) si a curtii colectivitatii (nisipare, umbrele, cumpene etc.), precum si organizarea activitatii în functie de vârsta copiilor. Nisipul din nisipare va fi înlocuit înainte de fiecare an scolar.

Art. 22. - (1) Oficiile alimentare ale unitatilor pentru anteprescolari se doteaza obligatoriu cu:

a) dulap pentru depozitarea veselei, separat pe grupe de copii;

b) masa acoperita cu material inoxidabil;

c) chiuveta bicompartimentata pentru spalare, dezinfectare si uscare vesela;

d) racordare la sistem de apa calda si rece.

(2) Pentru situatia înscrierii copiilor sub 2 ani ce nu pot fi alimentati cu lingurita trebuie sa existe un spatiu separat care, pe lângă dotarile mentionate la alin. (1), trebuie sa fie echipat obligatoriu cu:

a) unul sau mai multe sterilizatoare pentru biberoane;

b) biberoane care sa permita dezinfectie termica la +93°C timp de 10 minute.

(3) Cadrul medical din unitatea pentru copii anteprescolari controleaza zilnic starea de igiena si functionalitatea oficiilor.

Art. 23. - În unitatile de învățământ pentru prescolari (gradinite) si alte unitati destinate copiilor prescolari (centre de zi, centre educationale) se asigura:

a) un cubaj de aer de 8 mc pentru un copil în camerele de grupa cu tripla functionalitate (dormitor, sala de activitati, sala de mese), precum si în dormitoarele cu paturi fixe, din colectivitatile cu program saptamânal, si de 5 mc pentru un copil, în cazul utilizarii lor numai pentru procesul instructiv-educativ; în dormitoarele cu paturi fixe din gradinitele cu program prelungit se admite un cubaj de cel puțin 6 mc

pentru un copil;

b) microclimatul din salile de grupa si dormitoare se asigura cu o temperatura de 20-22°C, o umiditate relativa de 30-60% si o viteza a curentilor de aer de 0,1-0,3 m/s;

c) minimum 24 W/mp în salile de grupa, respectiv 150 lx pentru iluminatul incandescent sau 300 lx pentru iluminatul fluorescent;

d) scaunele si masutele pentru prescolari trebuie sa respecte dimensiunile, în functie de vârsta si talia copiilor, conform prevederilor cuprinse în anexele nr. 3 si 4 la prezentele norme;

e) în unitatile pentru prescolari se asigura obiecte sanitare, conform prevederilor cuprinse în anexa nr. 2 la prezentele norme;

f) amplasarea chiuvetelor se face la o înaltime de 50 cm fata de podea pentru copiii în vârsta de 3-4 ani, 55 cm pentru copiii în vârsta de 4-5 ani si 60 cm pentru copiii în vârsta de 5-6 ani;

g) în gradinitile cu program prelungit la care, din motive obiective, nu se pot amenaja dormitoare cu paturi fixe se pot folosi în salile de grupa paturi pliante pentru somnul de dupa-amiaza al copiilor, cu conditia ca acestea sa fie dimensionate la talia prescolarilor, sa asigure o pozitie fiziologica confortabila în timpul somnului si sa fie dotate cu cazarmamentul corespunzator dimensiunilor paturilor.

Art. 24. - În unitatile de învățământ scolar si universitar si centrele de vacanta:

a) în salile de clasa si cursuri, respectiv în salile pentru activitati de educatie nonformala se asigura un cubaj de aer de 5-8 mc pentru o persoana;

b) în dormitoare (internate scolare, camine studentesti) cubajul de aer este pentru o persoana dupa cum urmeaza:

1. pentru scolarii între 7-10 ani: 10-12 mc;
2. pentru scolarii între 11-15 ani: 13-15 mc;
3. pentru scolarii peste 15 ani: 16-20 mc;

c) în dormitoarele din centrele de vacanta se asigura un cubaj de aer de minimum 13 mc pentru o persoana;

d) microclimatul în salile de clasa si de cursuri, respectiv în salile pentru activitati de educatie nonformala asigura o temperatura de minimum 20°C, o umiditate relativa de 30-60% si o viteza a curentilor de aer de 0,2-0,3 m/s. În dormitoare se asigura o temperatura de minimum 22°C, o umiditate relativa de 30-60% si o viteza a curentilor de aer de 0,2-0,3 m/s;

e) în salile de educatie fizica temperatura este de minimum 18°C si cubajul de aer de 30 mc/persoana;

f) în salile de clasa, de cursuri, de lectura, de meditatie, pentru activitati de educatie nonformala, în biblioteca si în laboratoare iluminatul artificial fluorescent asigura minimum 300 lucsi, pentru iluminatul incandescent 150 lucsi sau minimum 24 W/mp;

g) în salile de desen se asigura 400-500 lucsi (lx) pentru iluminatul incandescent sau minimum 40 W/mp;

h) în salile de gimnastica si de festivitati se asigura un iluminat artificial de 200 lucsi;

i) obiectele sanitare pentru unitatile scolare si studentesti, precum si obiectele sanitare pentru unitatile scolare si studentesti - internate si camine se asigura conform prevederilor cuprinse în anexele nr. 5 si 6 la prezentele norme;

j) în aceste unitati este obligatorie separarea pe sexe a grupurilor sanitare;

k) salile de educatie fizica/salile de gimnastica sunt prevazute cu vestiare si grupuri sanitare, separate pe sexe, dotate permanent cu hârtie igienica, apa calda, sapun lichid, prosoape de hârtie sau dispozitiv electric de uscare a mâinilor.

Art. 25. - În laboratoarele scolare se asigura urmatoarele conditii:

a) obtinerea autorizatiei de protectie a muncii speciale de catre laboratoarele de chimie care poseda substante toxice, conform legislatiei

în vigoare;

- b) iluminat artificial de minimum 300 lucsi si iluminat natural cu raport luminos între suprafata ferestrelor si cea a podelei de 1/3-1/4;
- c) temperatura de 20°C, umiditate relativa de 30-60% si o viteza a curentilor de aer de 0,2-0,3 m/s;
- d) cubaj de aer de minimum 6 mc pentru un elev;
- e) amenajarea în laboratoarele de chimie a unor nise cu hote prevazute cu un sistem eficient de absorbtie a gazelor degajate;
- f) manipularea substantelor toxice se face în nise numai de catre profesori si laboranti instruiti;
- g) respectarea normelor de protectie a muncii si de prevenire a incendiilor conform legislatiei în vigoare;
- h) închiderea usilor de intrare a laboratoarelor de chimie se face spre interiorul acestora;
- i) substantele chimice se pastreaza în dulapuri închise sub cheie, iar cele toxice se pastreaza în recipiente inscriptionate cu simbolul specific reglementat de pericol si cu denumirea substantelor respective;
- j) dotarea laboratoarelor de chimie cu instalatii de apa si gaze; sistem de detectie a gazelor;
- k) acoperirea meselor de lucru în laboratoarele de chimie cu materiale acido- si alcalino-rezistente si usor lavabile;
- l) interzicerea depozitarii în nisele din laboratoarele de chimie a substantelor chimice sau a altor materiale;
- m) dotarea laboratoarelor de chimie cu truse de prim ajutor continând materiale sanitare si medicamente specifice substantelor toxice existente în laborator;
- n) în laboratoarele de chimie, la orele în care se efectueaza experiente, elevii poarta obligatoriu echipament de protectie.

Art. 26. - În atelierelor scolare se asigura urmatoarele conditii:

- a) cubaj de aer de minimum 10 mc pentru un elev, în functie de specificul activitatii;
- b) temperatura interioara de 18°C în sezonul rece în atelierelor în care activitatea necesita efort fizic mediu sau mare, ca de exemplu tâmplarie, lacatuserie, prelucrari prin aschiere etc., iar în celelalte, de 20°C;
- c) iluminat natural cu raport luminos între suprafata ferestrelor si cea a podelei de 1/3-1/4;
- d) iluminat artificial general de minimum 300 lucsi, combinat în functie de specificul activitatii cu iluminatul local;
- e) amplasarea de gratare din lemn sau material antiderapant în atelierelor cu paviment de mozaic sau de beton;
- f) situarea înaltimei bancului de lucru în atelierelor de lacatuserie la nivelul cotului îndoit lipit de torace \pm 5 cm. În acest scop se monteaza minimum 3 înaltime ale menghinei, iar pentru elevii cu statura foarte mica se asaza gratare de lemn sub picioare;
- g) montarea de sisteme de ventilatie artificiala, eficiente în atelierelor în care, în urma activitatii, apar pulberi, gaze sau vapori;
- h) adaptarea dimensiunilor uneltelor de lucru la indicatorii antropometrici ai elevilor;
- i) diferentierea sarcinilor de lucru dupa sex, indicatori antropometrici (somatometrici), vârsta, eventuale tulburari ale starii de sanatate a elevilor;
- j) asigurarea de vestiare pentru depozitarea hainelor de strada si a ghiozdanelor elevilor;
- k) interzicerea pastrarii în atelierelor a hainelor de strada si a ghiozdanelor elevilor;
- l) purtarea obligatorie, în timpul activitatii, a echipamentului de protectie (halate, iar în atelierelor de prelucrari prin aschiere, ochelari de protectie, bascuri pentru baieti si basmale pentru fete);
- m) existenta în atelierelor scolare a truselor de prim ajutor, dotate corespunzator;
- n) dotarea atelierelor cu chiuvete cu apa calda si rece pentru spalarea

măinilor, săpun lichid și prosop de hârtie;

o) interzicerea depozitării în atelierele școlare a altor materiale și unelte de lucru decât cele care se folosesc curent în activitatea de instruire practică în ziua respectivă;

p) respectarea întocmai a contraindicațiilor medicale temporare sau definitive, condiționate de tulburări ale stării de sănătate a elevilor.

Art. 27. - În cadrul activităților specifice, la instruirea practică a elevilor/studentilor, atât conducerea unităților de învățământ preuniversitar și universitar, cât și ale celor în care se desfășoară instruirea practică răspund de aplicarea tuturor măsurilor de prevenire a accidentării sau îmbolnăvirii elevilor/studentilor.

Art. 28. - Conducerea unităților pentru educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor organizează activitatea școlară sau extrascolară a elevilor, astfel încât între tura de dimineață și cea de după-amiaza să existe o pauză de cel puțin o oră pentru efectuarea curățeniei grupurilor sanitare și a spațiilor de învățământ.

Art. 29. - (1) Mobilierul din școli și licee trebuie să fie ergonomic. Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un mobilier școlar ca să fie ergonomic sunt:

a) să realizeze un raport corespunzător între dimensiunile lui, nivelul de dezvoltare fizică și particularitățile morfofuncționale ale elevului;

b) să permită o poziție ergonomică a elevului în timpul activității școlare;

c) să faciliteze schimbările de poziție ale elevului;

d) să nu expună utilizatorii la traumatisme;

e) să fie ușor de întreținut.

(2) Principalele caracteristici ale bancii școlare ergonomice sunt:

a) dimensiunile bancii să fie în concordanță cu caracteristicile morfologice ale elevului, cu nivelul de dezvoltare fizică a acestuia;

b) banca școlară să se adapteze caracteristicilor morfologice ale utilizatorului și să respecte curbura fiziologică ale coloanei vertebrale; adaptarea să se facă cu ușurință la fiecare schimbare de utilizator;

c) pupitrul, planul de lucru să fie înclinabil cu ușurință între 0-15 grade pentru a-l aduce la 30-40 cm de ochi, perpendicular pe direcția privirii;

d) scaunul să fie modulabil și cu o porțiune înclinată în față la 5-7 grade, permițând așezarea în mai multe moduri, dar și existența mai multor puncte de sprijin, asigurând poziții variabile ale acestuia;

e) adâncimea totală a bancii trebuie să fie egală cu distanța de la umărul elevului până la vârful degetelor plus 7 cm;

f) înălțimea scaunului să corespundă cu aproximativ 20% din înălțimea elevului sau cu lungimea gambei plus 2-3 cm asigurând un sprijin pe toată talpa piciorului;

g) distanța dintre marginea posterioară a pupitrului și marginea anterioară a scaunului pe verticală să corespundă cu aproximativ 16% din înălțimea elevului.

(3) Fiecare sală de clasă sau de curs se dotează cu banci cu marime reglabilă atât a înălțimii pupitrului, cât și a înălțimii scaunului sau cu trei marimi de banci din cele 8 marimi existente. Așezarea bancilor școlare se face în sistem amfiteatru pentru a plasa elevii în funcție de nivelul lor de dezvoltare și a evita apariția deformațiilor de coloana vertebrală la elevi și studenți.

(4) Mobilierul școlar va fi ușor reglabil și în conformitate cu caracteristicile prezentate la art. 8 alin. (1).

(5) Înlocuirea bancilor cu mese și scaune impune o mai strictă supraveghere din partea cadrelor didactice și medicale. Mesele vor fi bine încheiate, din lemn tare, nevopsite, ci numai lustruite, fără colțuri în care să se lovească copiii.

Art. 30. - (1) Volumul și greutatea manualelor, ale rechizitelor și ale altor materiale necesare în procesul de învățământ, transportate zilnic de

elevi la scoala si de la scoala, trebuie adaptate capacitatii de efort fizic corespunzatoare vârstei copiilor si tinerilor.

(2) Elevii din ciclul primar si gimnazial folosesc ghiozdane de spate cu fata posterioara întarita.

(3) Greutatea continutului ghiozdanului la toate ciclurile de învățământ nu trebuie sa depaseasca 10% din greutatea copilului.

Art. 31. - (1) În organizarea centrelor de vacanta se respecta indicatiile medicale cu privire la regimul climatic favorabil fiecarui copil sau tânar.

(2) În centrele de vacanta, conform reglementarilor Ministerului Sanatatii, sunt necesare:

a) aviz epidemiologic eliberat cu 24 de ore înainte plecarii în tabara (sau cu 72 de ore, daca plecarea se face într-o zi de luni sau dupa sarbatori legale) de catre medicul de familie sau medicul de colectivitate;

b) antecedentele vaccinale ale copilului;

c) examenle medicale periodice ale personalului centrului de vacanta si ale cadrelor didactice însoțitoare.

(3) În centrele de vacanta sunt obligatorii:

a) efectuarea curateniei generale, dezinfectiei mobilierului si a pavimentelor înainte de începerea activitatii si în intervalele dintre serii, precum si pregatirea materiala corespunzatoare;

b) repararea si mentinerea în buna stare de functionare a cladirii, mobilierului, instalatiilor sanitare si electrice, de apa si de canalizare, a echipamentelor si aparatelor blocului alimentar;

c) dotarea cu inventar moale în cantitati suficiente (minimum doua schimburi) si de calitate corespunzatoare, cu tacâmuri si vesela cel puțin egale cu numarul consumatorilor;

d) asigurarea obligatorie a apei curente reci si calde la blocul alimentar si grupurile sanitare;

e) efectuarea vidanjariei ritmice a foselor septice;

f) asigurarea mijloacelor adecvate de transport auto pentru aprovizionarea centrului de vacanta;

g) amenajarea si dotarea corespunzatoare a cabinetului medical, a izolatorului;

h) asigurarea asistentei medicale 24 din 24 de ore de cel puțin un cadru mediu sanitar.

Art. 32. - Pauza necesara efectuării operatiunilor de igienizare în centrele de vacanta între o serie si alta este de minimum o zi.

Art. 33. - Pentru servirea meselor în salile de grupa din crese, gradinite si centre de zi se respecta următoarele conditii:

a) mâncarea se transporta de la bucatarie în vase acoperite;

b) personalul care aduce mâncarea de la bucatarie trebuie sa poarte echipament de protectie si sa aiba examenarile medicale periodice specifice personalului din unitatile de alimentatie efectuate conform legislatiei în vigoare;

c) în unitatile pentru prescolari se interzice participarea la servitul mesei, la debarasarea veselei si la spalarea acesteia a personalului de îngrijire care a participat, în prealabil, la curatenia grupurilor sanitare;

d) se interzice servirea mesei pe masute fara fete de masa din material textil;

e) fetele de masa se pastreaza între orele de servire a meselor în asa fel încât sa se evite orice impurificare sau contaminare;

f) înlocuirea fetelor de masa murdare se face zilnic si ori de câte ori este nevoie;

g) masutele pe care se serveste mâncarea copiilor se sterg, în prealabil, cu o solutie dezinfectanta;

h) una dintre masute se foloseste exclusiv pentru asezarea vaselor mari;

i) înainte de servirea mesei, copiii se spala pe mâini sub supravegherea educatoarelor (la prescolari), a educatorului puericultor, a asistentelor sau a infirmierelor (în crese);

j) supravegherea respectării normelor de igienă la masa copiilor revine educatoarelor și, după caz, educatorului puericultor, prin sondaj, și personalului medical al colectivității;

k) după servirea mesei se efectuează operațiunile de curățenie a salilor de grupă, cu aerisirea obligatorie a acestora timp de 15-30 de minute, în funcție de sezon și de tipul salii de grupă (cu dubla sau tripla funcționalitate);

l) recipientele copiilor, pentru băut apă între mese, sunt individualizate și confecționate din materiale care în contact cu alimentul respectă legislația în domeniu și se păstrează în locuri care să evite impurificarea sau contaminarea; nu se permite intrarea în colectivitate cu băuturi sau alimente din exterior (în grădinițele, creșele cu program prelungit/săptămânal);

m) se interzice așezarea scaunelor pe masute în timpul efectuării curățeniei salii de grupă;

n) montarea paturilor în salile de grupă folosite și ca dormitoare din colectivitățile de prescolari se face numai după terminarea curățeniei după servirea mesei.

Art. 34. - (1) În unitățile publice sau private pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor, fără bloc alimentar propriu, se asigură următoarele condiții:

a) amenajarea unui oficiu pentru primirea hranei și spațiu pentru servirea mesei cu suprafețe care se pot spăla și dezinfecta cu ușurință;

b) amenajarea unui oficiu pentru spălarea și depozitarea veselei;

c) aducerea tuturor produselor alimentare de la blocul alimentar (bucătărie) al altei unități de alimentație colectivă sau publică în sistem catering numai cu mijloace de transport auto autorizate sanitar, care să nu fie folosite în alte scopuri, în recipiente cu capace etanșe, care să asigure o ermetizare perfectă;

d) montarea în oficiu a unui sistem de încălzire pentru menținerea la cald a mâncărilor servite; hrana destinată copiilor nu se va reîncălzi;

e) asigurarea spălării veselei și a tacâmurilor obligatoriu cu apă caldă curentă. Spălarea acestora constă în următoarele operațiuni: curățare mecanică de resturi alimentare, spălare cu apă caldă cu detergenți, dezinfectanți pentru sectorul alimentar și clătire cu apă rece;

f) utilizarea mașinilor automate de spălat vase este permisă doar în urma verificării eficienței prin teste de salubritate atestate de laborator și efectuate de unitate periodic (semestrial)/la nevoie. Recoltarea se efectuează de reprezentanții direcției de sănătate publică județene;

g) resturile alimentare vor fi eliminate în saci etanși și depozitate în pubela/container închis până la eliminarea zilnică din unitate;

h) depozitarea veselei și a tacâmurilor numai în dulapuri închise;

i) asigurarea veselei și tacâmurilor în număr cel puțin egal cu cel al consumatorilor care servesc masa. Sunt interzise spălarea veselei între serii și folosirea acesteia la mai multe serii de consumatori;

j) montarea la nivelul principalelor cai de acces a mijloacelor de protecție împotriva vectorilor;

k) în cazul în care masa se asigură în sistem de catering și există personal care asigură servirea acestei mese, este obligatoriu ca acest personal să poarte echipament de protecție și să efectueze examinările medicale prevăzute de legislația în vigoare pentru angajații unităților de alimentație colectivă;

l) păstrarea de probe din toate alimentele consumate timp de 48 de ore. Păstrarea se va face în spații frigorifice;

m) efectuarea la sfârșitul fiecărei săptămâni a curățeniei generale;

n) efectuarea de reparații curente ale încăperilor, anual sau ori de câte ori este nevoie;

o) asigurarea în sala de mese a unei suprafețe de cel puțin 1,2 mp/elev;

p) se interzice așezarea scaunelor pe masute în timpul efectuării curățeniei de după servirea mesei.

(2) În cazul în care masa se asigură în regim catering, firma care

aprovizioneaza unitatea pentru ocrotirea, educarea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor trebuie sa detina autorizatie pentru activitati de catering si transport alimente, conform prevederilor legale în vigoare, si sa respecte urmatoarele conditii:

a) meniul saptamânal va fi stabilit în colaborare cu conducerea unitatilor mai sus mentionate si avizat de medicul acestor unitati, numai daca este conform reglementarilor în vigoare si afisat la loc vizibil, cu gramajul/portie si cu lista de alergeni prezenti în alimentele furnizate;

b) portiile vor fi individualizate si transportate în recipienti de unica folosinta;

c) vor fi pastrate probe alimentare (câte o portie) din fiecare aliment servit timp de 48 de ore în frigiderul unitatii;

d) este responsabilitatea firmei de catering sa asigure efectuarea anchetei alimentare de catre un specialist, în lunile octombrie, februarie si mai, si sa prezinte aceasta ancheta alimentara conducerii unitatilor pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor, cabinetului medical al unitatilor respective si organelor de control;

e) meniul zilnic va fi însoțit de o lista a ingredientelor cu gramaj/portie individuala.

Capitolul III

Norme de igiena a procesului instructiv-educativ

Art. 35. - (1) În unitatile de învățământ anteprescolar si prescolar se respecta urmatoarele perioade dedicate unei sesiuni din categoria activitatilor de învățare:

a) pentru copii sub 1 an: între 5 si 10 minute/sesiune;

b) pentru copii între 1 si 3 ani: între 10 si 15 minute/sesiune;

c) pentru copii între 3 si 4 ani: între 15 si 20 minute/sesiune;

d) pentru copii între 4 si 6 ani: între 20 si 35 minute/sesiune.

(2) Prin activitati de învățare pentru copiii cu vârste de la nastere la 6 ani se înțelege un ansamblu de actiuni cu caracter planificat, sistematic, metodic, intensiv, organizate si conduse de cadrul didactic, în scopul atingerii finalitatilor prevazute în curriculumul specific (activitati liber alese, activitati pe domenii experientiale, activitati de dezvoltare personala).

(3) Pentru fiecare grupa de vârsta, activitatile de învățare alterneaza cu pauze de 10-15 minute între ele.

Art. 36. - Pentru formele de învățământ scolar si universitar, în orarul scolar, numarul zilnic de ore de activitate nu trebuie sa depaseasca urmatoarele limite, cu exceptia celor cu pregatire speciala în anumite domenii de activitate:

a) pentru învățământul primar:

- clasa 0 si I = 3-4 ore pe zi;

- de la clasa a II-a = 4 ore pe zi;

b) pentru învățământul gimnazial: 4-5 ore pe zi;

c) pentru învățământul liceal, profesional: 5-6 ore pe zi;

d) pentru învățământul postliceal si universitar: 6-7 ore pe zi.

Art. 37. - Activitatea de scriere nu se desfasoara la clasa pregatitoare si clasele I-II la prima ora.

Art. 38. - Orele de educatie fizica nu se efectueaza în prima ora a turei de dupa-amiaza.

Art. 39. - Orele de desen, mai ales de desen tehnic, se vor efectua în perioadele de timp în care elevii beneficiaza de iluminatul natural.

Art. 40. - (1) Se evita situarea a doua ore consecutive ale aceluiasi obiect de studiu.

(2) Se evita planificarea unui numar mai mare de doua teze pe saptamâna, iar pentru clasele la care sunt prevazute numai doua teze se planifica o teza pe saptamâna.

(3) Tezele si lucrarile de control planificate nu se stabilesc în prima si în ultima zi din saptamâna scolara si nici în doua zile scolare consecutive.

Art. 41. - (1) Programul de instruire practica a elevilor din scoli profesionale si licee începe dupa ora 7,30 si nu depaseste ora 19,00.

(2) Durata activitatii zilnice de instruire practica este de maximum 5-6 ore pentru cei din învatamântul liceal si profesional.

(3) Se interzice efectuarea instruirii practice la locurile de munca cu noxe profesionale sau cu conditii de munca periculoase ori care reclama pozitii vicioase ale corpului.

(4) Se interzice ca elevii sub 16 ani sa faca transporturi manuale într-o activitate permanenta, care necesita ridicari de greutate mai mari de 5 kg pentru fete si 10 kg pentru baieti, pe o distanta care depaseste 50 m, cu o diferenta de nivel mai mare de 4 m.

(5) Înaltimea maxima la care elevii pot ridica manual greutate pe verticala este 0,75 m.

(6) Elevii care își desfasoara activitatea de instruire practica în atelierelor scolare sau în întreprinderi sunt instruiti periodic si ori de câte ori este necesar pentru cunoasterea si respectarea normelor de protectia muncii si trebuie sa aiba echipament individual de protectie, conform normativelor în vigoare.

(7) La repartizarea pe meserii si locuri de munca, în cadrul instruirii practice, se tine seama de starea de sanatate si de posibilitatile de efort ale elevilor la recomandarea medicului, în conformitate cu criteriile medicale de orientare scolara si profesionala.

Art. 42. - (1) Regimul de activitate si de odihna în centrele de vacanta trebuie organizat în functie de vârsta, sexul, capacitatea fizica si starea de sanatate a copiilor.

(2) Locurile de joaca din exteriorul centrelor de vacanta vor fi notificate si autorizate sanitar de catre specialisti din cadrul directiilor de sanatate publica judetene si vor îndeplini urmatoarele caracteristici:

a) vor fi amplasate la o distanta de minimum 10 metri de arterele de circulatie;

b) vor fi împrejmuite si dotate cu sisteme de siguranta care sa nu permita copiilor parasirea accidentala a spatiului de joc în timpul activitatilor;

c) vor fi prevazute cu fântâni cu jet de apa ascendent si cosuri pentru colectarea reziduurilor solide;

d) vor fi amenajate pe suprafete care previn accidentarea copiilor (nisip, iarba sau alte materiale speciale care amortizeaza caderile);

e) vor fi dotate cu panouri avertizoare privind vârsta copiilor care au acces si norme specifice obligatorii privind protectia si sanatatea copiilor;

f) vor fi dotate cu obiecte de joc pe grupe de vârsta ergonomice, care sa respecte prevederile legale în vigoare.

(3) Locurile de joaca din interiorul centrelor de vacanta vor fi notificate si autorizate sanitar de catre specialisti din cadrul directiilor de sanatate publica judetene si vor îndeplini urmatoarele caracteristici:

a) vor fi împrejmuite si dotate cu sisteme de siguranta care sa nu permita copiilor parasirea accidentala a spatiului de joc în timpul activitatilor;

b) vor fi prevazute cu chiuvete si dozatoare de apa cu pahare de unica folosinta si cosuri pentru colectarea reziduurilor solide;

c) vor fi amenajate pe suprafete care previn accidentarea copiilor (materiale speciale care amortizeaza caderile);

d) vor fi dotate cu panouri avertizoare privind vârsta copiilor care au acces si norme specifice obligatorii privind protectia si sanatatea copiilor;

e) vor fi dotate cu obiecte de joc pe grupe de vârsta ergonomice,

autorizate;

f) accesul parintilor va fi restrictionat;

g) se vor amenaja vestiare si rafturi pentru incaltamintea de exterior.

Art. 43. - Prevederile prezentelor norme se completeaza cu dispozitiile Legii [nr. 123/2008](#) pentru o alimentatie sanatoasa in unitatile de invatamant preuniversitar, ale Ordinului ministrului sanatatii publice [nr. 1.563/2008](#) pentru aprobarea Listei alimentelor nerecomandate prescolarilor si scolarilor si a principiilor care stau la baza unei alimentatii sanatoase pentru copii si adolescenti, ale Ordinului ministrului sanatatii [nr. 119/2014](#) pentru aprobarea Normelor de igiena si a recomandarilor privind mediul de viata al populatiei, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si a prevederilor legale pentru asigurarea asistentei medicale a prescolarilor, elevilor din unitatile de invatamant preuniversitar si studentilor din institutiile de invatamant superior pentru mentinerea starii de sanatate a colectivitatilor si pentru promovarea unui stil de viata sanatos.

Art. 44. - Autoritatile publice locale care au in administrare unitatile publice pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor, conducerea unitatilor publice pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor, furnizorul de servicii si conducerea unitatilor private pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna si recreerea copiilor si tinerilor au obligatia sa duca la indeplinire prevederile prezentelor norme.

Art. 45. - Anexele nr. 1-6 fac parte integranta din prezentele norme.

**ANEXA Nr. 1
la norme**

**Regim de activitate si odihna pe diferite grupe de varsta
in unitatile de prescolari si scolari**

Vârsta	Numarul de ore (din 24 de ore)			
(ani)	Activitate intelectuala si fizica cu caracter de instruire*	Activitati recreative în aer liber, sport, joc	Somn (din 24 de ore)	Somn/relaxare în timpul zilei
pâna la 1 an	2** (stimulare senzoriala în interactiune cu adultul)	4	18	4
1	2** (stimulare senzoriala în interactiune cu adultul)	5	16	3
2	2** (stimulare senzoriala în interactiune cu adultul)	5	16	3
3	1** (fractionat în 4 perioade)	6	13	2
4	1** (fractionat în 3 perioade)	6	12 1/2	2
5	1 ~ ** (fractionat în 2 sau 3 perioade)	5	12	1 1/2
6	3***	4	11 1/2	1
7-8	4 ~	4	11	1
9-10	5	4	10 1/2	-
11-13	6	3	10	-
14-15	7	3	9 1/2	-
16-18	8	3	9	-

* Inclusiv timpul de pregatire a temelor pentru ziua urmatoare.

** Delimitarea temporara este orientativa pentru acest nivel de varsta, ca si fractionarea activitatilor, care poate varia în functie de interesul manifestat de copil/grupul de copii pentru activitatea respectiva. Pentru copilul sub 3 ani, este important ca adultul sa fie atent si sa astepte

raspunsul acestuia.

*** Pe parcursul orei de studiu se vor face 2-3 pauze a câte 3 minute de relaxare fizica si intelectuala.

**ANEXA Nr. 2
la norme**

Obiectele sanitare în colectivitatile de anteprescolari si prescolari

Destinatia cladirii	WC- uri	Lavoare	Dusuri)	Observatii
	B F	B F	B F	
Crese/grupe de cresa în gradinite. Pentru un numar de copii de maximum:				Grupurile sanitare sunt comune pentru copii de ambele sexe. Suplimentar, vor exista si olite individuale pentru copiii sub 2 ani. Cifrele se refera la numarul de copii pe unitate. Bateriile dusurilor sunt cu tub flexibil. La oficiu se prevede un spalator.
- 15	3	3	1	
- 30	3	3	1	
- 50	4	4	2	
Gradinite cu program normal, prelungit si saptamânal. Pentru un numar de copii de maximum:				Grupurile sanitare sunt comune pentru copii de ambele sexe. Cifrele se refera la numarul de copii de pe un nivel al unitatii. Bateriile dusurilor sunt cu tub flexibil. La oficiu se prevede un spalator.
- 25	3	3	2	
- 50	5	5	4	
- 75	8	8	6	
- 100	10	10	8	
- 150	15	15	11	
- 200	20	20	15	
- 250	22	22	17	
- 300	25	25	20	
Pentru personal (1a de 40 de femei)	1	1	1	
Cabinetul medical	1 WC pentru personalul medical		1 lavoar în cabinetul medical 1 lavoar în izolator	

**ANEXA Nr. 3
la norme**

Dimensiunile scaunelor (cm) pentru prescolari

Marimea	Înaltimea	Adâncimea	Latimea
I (anteprescolari, prescolari mici, 3-5 ani)	21	20	20
II (prescolari mari, 5-6 ani si scolari mici, CP - clasele I-IV)	26	24	23
III (scolari mari, clasele V-XII/XIII)	30	29	26

**ANEXA Nr. 4
la norme**

Dimensiunile masutelor pentru copii (cm) pentru prescolari

Marimea	Înălțimea
I	43
II	47
III	52

**ANEXA Nr. 5
la norme**

Obiectele sanitare pentru unitatile scolare si studentesti

Destinatia cladirii	WC-uri		Robinet cu jet ascendent	Lavoare		Dusuri		Observatii
	B	F		B	F	B	F	
Scoli si institutii de învățământ superior pentru un numar concomitent de elevi/studenti de maximum:								Valorile înscrise sunt valabile pentru elevii de acelasi sex, pentru acelasi grup sanitar.
- 50	5	5	1	2	2	-	-	
- 100	8	8	2	4	4	-	-	
- 200	13	13	3	6	6	-	-	
- 400	20	20	4	8	8	-	-	
- 600	25	25	5	10	10	-	-	
- 1000	30	30	6	12	12	-	-	
Sali de gimnastica si ateliere - scoala	1/20	1/20	1/50	1/10	1/10	1/10	1/10	
Pentru cadre didactice si personal administrativ	1/20	1/20		1/25	1/35	-	-	
Cabinetul medical	1 WC pentru personalul medical			1 lavoar în cabinetul medical 1 lavoar în sala de tratamente				
Cabinetul stomatologic	1 WC pentru personalul stomatologic			1 lavoar în cabinetul stomatologic si 1 lavoar în sala de sterilizare sau 2 lavoare în cabinetul stomatologic				

**ANEXA Nr. 6
la norme**

Obiectele sanitare pentru unitatile scolare si studentesti - internate si camine

Destinatia cladirii	WC-uri/persoane		Bai pentru picioare/persoane		Lavoare/persoane		Dusuri/persoane		Observatii
	B	F	B	F	B	F	B	F	
Cladiri pentru cazare:									
- camine si internate având obiectele sanitare în grupurile sanitare	1/10	1/10	1/40	1/40	1/7	1/7	1/15	1/15	Cel puțin unul dintre dusuri la fete va fi mobil, pentru igiena intima, la

									fiecare sala de dus.
- camine si internate cu lavoare în fiecare camera	1/10	1/10	1/40	1/40	1/30	1/30	1/15	1/15	
- camine si internate cu grupuri sanitare în camera	1/10	1/10	-	-	1/6	1/6	1/10	1/10	
Cabinetul medical	1 WC pentru personalul medical		1 lavoar în cabinetul medical 1 lavoar în sala de tratamente						
Cabinetul stomatologic	1 WC pentru personalul medical		1 lavoar în cabinetul stomatologic si 1 lavoar în sala de sterilizare sau 2 lavoare în cabinetul stomatologic						